Husets historie

Skibsklarerergaarden, som Strandgade 91, populært kaldes, er et af de bedst bevarede huse i Helsingør, når det gælder såvel det indre som det ydre.
Ikke meget i dag røber, at huset faktisk er over 400 år gammelt. Det skulle lige være et af vægpanelerne i butikken – faktisk byens ældste af slagsen – og vrængemasken i slutstenen mellem to kvadre over porten. Og så lige murankrene, der for de indviede røber, at huset er moderniseret af toldvisitør ved øresundstolden, Christen Rasmussen og hans hustru, Kirstine Olufsdatter i 1637 – få år efter at Christian den Fjerde havde genskabt sin faders nedbrændte Kronborg Slot med penge fra øresundstolden.
Livet i huset har lige siden været præget af den øresundstold, hvis endeløse pengestrøm ganske vist havnede direkte i kongens kasse, men som indirekte gjorde byen til en af landets største og rigeste købstæder. Huset var således gennem sundtoldens århundreder domicil for de købmænd, skibsklarerere, værtshusholdere og herberger, der levede udelukkende af den aktivitet, sundtolden medførte. Og huset var blot eet af mange af den slags i byen, men det eneste, der er så uberørt af tiden efter sundtolden.
Der er stort set ingen forandringer sket, siden bygningen blev totalrenoveret og moderniseret i 1780!

Frøkenerne Kierboe

At huset har overlevet et par århundreder uden nævneværdige forandringer, skyldes vel især de to gamle frøkener Kierboe, der efter sundtoldens ophør arvede ejendommen fra husets sidste skibsklarerer, Truels Frederik Kierboe, og boede her indtil deres død i henholdsvis 1926 og 1928. De havde pietetsfuldt ladet så godt som alt inventar i barndomshjemmet stå urørt – ja selv det gamle kontor i stueetagen, samt butikken ønskede de ikke at ændre noget ved. Senere ejere værdsatte heldigvis husets kulturhistoriske værdi, men det var også blevet fredet i 1918. For at sikre huset yderligere, købte kommunen i 1943 ejendommen for at få tinglyst en fredning af det gamle butiks- og kontorinventar. Og så kunne man roligt sælge bygningen igen!

Søren Fisker

Helsingørs nok så bekendte restauratør, Søren Fisker, fattede interesse for dette gamle hus. Han købte huset af arkitekt Mads Drosted i 1993 for at kunne give sin by en enestående mulighed for en levende formidling af den allervigtigste del af Helsingørs kulturhistorie, nemlig Øresundstolden. Huset skulle være en del af Helsingør Kommunes Museer! Søren Fisker bekostede således store dele af den gennemgribende restaurering af forhusets stueetage med butik og skipperstue, som blev foretaget i 1994-95 af Nationalmuseets bevaringsafdeling i Brede. Styk for styk blev det gamle butiksinventar fra omkring 1823 nedtaget og ført til konserveringsværkstedet ved Mølleaaen for at blive befriet for de mange lag af senere tiders maling, hvorved den oprindelige udsmykning atter så dagens lys, og efterfølgende blev hele molevitten genopstillet i de ligeledes restaurerede lokaler, hvor primitive, velmente dekorationer, samt Christin Rasmussens tobaks- og lamperøgsværtede bjælkeloft atter var blevet synliggjort. Kunne salig købmand Chr. Simmelkjær, der i 1823 udlejede sin skibsprovianterings- og klareringsvirksomhed med tilhørende butikslokale og kontor til brygger Ove Elling Galschiøt, have set sine gamle lokaler i dag, ville han utvivlsomt have nikket anerkendende. Det gjorde Galschiøt nok også dengang, for året efter havde han købt ejendommen af Simmelkjær! Søren Fisker lod også Nationalmuseet restaurere skibsklarererens statelige bolig i husets hovedetage, der af museet med god hjælp fra fondsmidler sidenhen blev retableret med møbler og andet inventar, så man i dag kan se, hvordan Helsingørs førende erhvervsfolk boede i sundtoldstiden.

Huset i dag

I dag er Strandgade 91 ejet af murermester Bjarne Rasmussen, der efter en gennemgribende renovering af ejendommen på tag og fag har udlejet den til kommunen til museale formål. Også Bjarne Rasmussen blev grebet af husets særegne kulturhistoriske atmosfære og charme, og han har været museet en uundværlig sparringspartner i etableringen af et sundtoldshistorisk museum i ejendommen. Huset er således domicil for Museet Skibsklarergaarden, der drives som en del af Museerne Helsingør .
I dag rummer huset også det byhistoriske arkiv med tilhørende store samling af fotografier.

Velkommen til Skibsklarerergården

Træd 200 år tilbage i tiden i Skibsklarerergaarden, Danmarks bedst bevarede købmands- og skibsklarerergård fra Sundtoldstiden. Huset står så godt som uforandret siden 1780-erne, men stammer fra det 16. århundrede. Stueetagen med butikslokale anno 1820 og skipperstue samt den fornemme skibsklarererbolig på hoved etagen blev gennemgribende restaureret af Nationalmuseet i 1993, og er i dag en del af Museum Helsingør.
Museet har programåbent samt åbent i skolernes ferier. Skibsklarerergaarden er altid levendegjort med personer i historiske dragter og mange historiske aktiviteter og smagsprøver.

Åbningsdage

Husmuseet Skibsklarerergaarden har programåbent, med bl.a. åbne omvisninger, byvandringer og te-selskaber på programmet.
Museet er altid åbent med levende historisk formidling og familieaktiviteter i **skolernes ferier**:

- **Sommerferie:** 7.juli-7.sept: onsdag-søndag kl. 11-16
- **Efterårsferie:** alle hverdage
- **Jul:** 7., 8., 14. og 15. december
- **Vinterferie:** alle hverdage
- **Påskeferie**: mandag-onsdag

Åben omvisninger i det levende museum fra sundtoldstidens Helsingør.
I eventkalenderen kan du følge med i øvrige åbningsdage og arrangementer i huset.

Nye tilbud på Skibsklarerergaarden

I Skibsklarerergaardens unikke historiske stuer oser det af stemning og gode historier. Dette kan du bruge til at arrangere en unik sammenkomst for familie eller venner. Derfor tilbyder vi som noget nyt events på Skibsklarerergaarden f.eks.:

- **Polterabend** – Inviter veninderne med til historisk teselskab taget lige ud af Jane Austens romaner. I starter med at klæde jer på i historiske dragter i empirestil, så I passer ind i husets historie.
- **Teambuilding** – Deltag i Sundtoldsjagten sammen med kolleger eller vennegruppen.
- **Frøkenen inviterer til te** – En kort introduktion til husets historie samt et hyggeligt kaffebord inkl. kage, hvortil kaffens kulturhistorie fortælles med afsæt i kaffens indtog og historie i Helsingør.

[Læs mere i kalenderen,](#) eller [om andre tilbud på Museerne.](#)

Omvisning

På visit på Skibsklarerergaarden

Har du altid drømt om at komme på besøg i en anden tid? På Skibsklarerergaarden er det som at træde ind i et hjem for 200 år siden. Kortspillet er lige blevet forladt og tekopperne står klar til eftermiddagens te-selskab. Bliv mødt af en af husets beboere og hør om livet i Sundtoldsbyen og i dette hus i starten af 1800 tallet.
[Omvisning i det historiske hus](#)

Undervisningsforløb

Få en sansemættet oplevelse med at være barn/ung i Sundtoldstiden (17-1800 tallet). Vi har forløb til alle alderstrin.
Se mere [her](#)

Boutikken

Handel i provianteringsbutikken som skipperne har gjort igennem 400 år.

Du kan stadig købe varer i butikken

Boutikken bugner af lakridsrod, kaffe, reb, træsko, tønder, kaffe, kamille, vin, wiibroe øl, brændevin og meget meget mere.

Den gamle skibsprovianteringsbutik er enestående, fordi den nok er restaureret, men ikke ændret siden 1820'erne.
Takket være en kombination af tilfældigheder og betænksomhed kan man i dag opleve en helt original købmandsforretning fra 1800-tallet i Museet Skibsklarerergaarden.
Der dufter stadig af tjære og krydderier, og inventaret står med sin oprindelige bemaling og dekoration. Bagerst i lokalet hænger tavlen med en liste over skibe på reden eller undervejs, og personalet langer stadig sager fra datidens varesortiment over disken, lige fra tjæret tovværk til hollandsk genever.
Butikken beskyttes af skydevinduer, som var en nødvendig foranstaltning i 1800-tallets meget livlige Helsingør, der aldrig sov. De mange fremmede søfolk, der kom til byen for at betale Øresundstold, var butikkens primære kunder, men også byens egne borgere handlede her, da man har kunnet tilbyde et udvalg, som lå langt ud over, hvad man ellers så i en dansk købstad.
Butikken fortsatte efter Øresundstoldens ophør i 1857, men lukkede da den sidste købmand døde i 1896. Hans to ugifte døtre værnede om familiens fortid, og derfor er det som at tage et skridt over 100 år tilbage i tiden, når man går gennem døren.

